

Välfärdsområdesfullmäktige 6.10.2026

Svar på den av ledamot Alaviiri och 27 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om att trygga beviljande av personlig assistans på lika grunder

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Motturi Teija
Villgren Kati

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigemotionen för kännedom

I fullmäktigemotionen föreslås det att Västra Nylands välfärdsområde ser över sin praxis för beviljande av personlig assistans för att säkerställa att personer med svår autism eller personer som saknar talförmåga inte hamnar utanför tjänsten av orsaker som hänför sig till kommunikation eller diagnos.

Inom funktionshindersservicen i Västra Nylands välfärdsområde bedöms servicebehovet alltid individuellt i samarbete med klienten och vid behov även med klientens närstående och övriga stödnätverk. Utgångspunkten inom funktionshindersservicen är att service beviljas när personens servicebehov inte kan tillgodoses genom den ordinarie basservicen och servicen är nödvändig för att personen ska klara de aktiviteter som hör till det dagliga livet. Personlig assistans kan också beviljas för arbete, studier, fritidsaktiviteter och samhälleligt deltagande samt för att upprätthålla socialt umgänge.

Vid bedömningen av servicebehovet träffas klienten i regel i sin egen verksamhetsmiljö, så att stödbehovet kan bedömas så konkret som möjligt i förhållande till olika situationer i vardagen. Om stödbehovet gäller arbetet kan bedömningen göras på arbetsplatsen. Om klienten behöver hjälp för att klara sig hemma görs bedömningen i klientens hem. Tillräckligt med tid reserveras för bedömningen, och klienten ges möjlighet att framföra sin egen uppfattning om vad klienten behöver personlig assistans med. I detta sammanhang bedöms också

eventuella behov av hjälpmedel, ändringsarbeten i bostaden och annan service. På så sätt skapas en helhet som stöder klientens individuella vardag och livssituation. Det antal timmar som beviljas varierar beroende på klientens individuella behov.

Vid bedömningen av servicebehovet hos personer med svår autism och personer som saknar talförmåga beaktas klientens funktionsförmåga, hjälpbehov, kommunikationssätt, verksamhetsmiljö och vardagsrutiner samt den övriga tillgängliga servicehelheten. Beslut fattas inte utifrån klientgrupp, funktionsnedsättning eller diagnos. Varje klients situation bedöms i stället individuellt i förhållande till syftet med den personliga assistansen och klientens nödvändiga hjälpbehov. Att en person saknar talförmåga eller har en autismdiagnos utgör således inte något hinder för att personlig assistans beviljas, men är inte heller i sig en grund för att servicen ska beviljas.

En förutsättning för att en klient ska kunna använda personlig assistans är att klienten kan uttrycka sin vilja i fråga om assistansens innehåll. Det innebär att klienten kan uttrycka sina åsikter och önskemål om vad hen vill att assistenten ska hjälpa till med. Viljan kan uttryckas även på andra sätt än genom tal, exempelvis med alternativa kommunikationssätt som lämpar sig för klienten. Servicelösningarna för personer med svår autism och personer som saknar talförmåga grundar sig således på en individuell bedömning av situationen och inte enbart på diagnosen eller avsaknaden av talförmåga.

I fullmäktigemotionen uttrycks oro över att handledarnas tid på boendeenheter räcker inte till för att tillbringa tid ute med klienter, ordna fritidsaktiviteter eller aktiviteter utanför enheten, vilket försämrar välbefinnandet och delaktigheten. Avtalen med boendeenheterna omfattar stöd som svarar mot klienternas individuella behov i samband med verksamhet utanför enheten. Inom välfärdsområdets egen produktion av boendeservice planeras personaldimensioneringen så att personalen har möjlighet att hjälpa klienterna med utevistelse och fritidsaktiviteter. Om brister upptäcks, exempelvis genom klientrespons, anmärkningar eller anmälningar om missförhållanden, åtgärdas de i första hand genom enhetens egenkontroll och i andra hand genom den tillsyn som välfärdsområdet utövar.

Sammanfattningsvis konstateras det att det nuvarande förfarandet, som grundar sig på en bedömning av servicebehovet och individuell prövning, säkerställer att även behoven hos klienter med svår autism och klienter som saknar talförmåga beaktas.

och

2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Bilaga

- 1 Ledamot Alaviiris och 27 andra ledamöters fullmäktigemotion om att trygga beviljande av personlig assistans på lika grunder

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 21.9.2026 § 187

§ 187

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på fullmäktigemotionen:

I fullmäktigemotionen föreslås det att Västra Nylands välfärdsområde ser över sin praxis för beviljande av personlig assistans för att säkerställa att personer med svår autism eller personer som saknar talförmåga inte hamnar utanför tjänsten av orsaker som hänför sig till kommunikation eller diagnos.

Inom funktionshindersservicen i Västra Nylands välfärdsområde bedöms servicebehovet alltid individuellt i samarbete med klienten och vid behov även med klientens närstående och övriga stödnätverk. Utgångspunkten inom funktionshindersservicen är att service beviljas när personens servicebehov inte kan tillgodoses genom den ordinarie basservicen och servicen är nödvändig för att personen ska klara de aktiviteter som hör till det dagliga livet. Personlig assistans kan också beviljas för arbete, studier, fritidsaktiviteter och samhälleligt deltagande samt för att upprätthålla socialt umgänge.

Vid bedömningen av servicebehovet träffas klienten i regel i sin egen verksamhetsmiljö, så att stödbehovet kan bedömas så konkret som möjligt i förhållande till olika situationer i vardagen. Om stödbehovet gäller arbetet kan bedömningen göras på arbetsplatsen. Om klienten behöver hjälp för att klara sig hemma görs bedömningen i klientens hem. Tillräckligt med tid reserveras för bedömningen, och klienten ges möjlighet att framföra sin egen uppfattning om vad klienten behöver personlig assistans med. I detta sammanhang bedöms också eventuella behov av hjälpmedel, ändringsarbeten i bostaden och annan service. På så sätt skapas en helhet som stöder klientens individuella vardag och livssituation. Det antal timmar som beviljas varierar beroende på klientens individuella behov.

Vid bedömningen av servicebehovet hos personer med svår autism och personer som saknar talförmåga beaktas klientens funktionsförmåga, hjälpbehov, kommunikationssätt, verksamhetsmiljö och vardagsrutiner samt den övriga tillgängliga servicehelheten. Beslut fattas inte utifrån klientgrupp, funktionsnedsättning eller diagnos. Varje klients situation bedöms i stället individuellt i förhållande till syftet med den personliga assistansen och klientens nödvändiga hjälpbehov. Att en person saknar talförmåga eller har en autismdiagnos utgör således inte något hinder för att personlig assistans beviljas, men är inte heller i sig en grund för att servicen ska beviljas.

En förutsättning för att en klient ska kunna använda personlig assistans är att klienten kan uttrycka sin vilja i fråga om assistansens innehåll. Det innebär att klienten kan uttrycka sina åsikter och önskemål om vad hen vill att assistenten ska hjälpa till med. Viljan kan uttryckas även på andra sätt än genom tal, exempelvis med alternativa kommunikationssätt som lämpar sig för klienten. Servicelösningarna för personer med svår autism och personer som saknar talförmåga grundar sig således på en individuell bedömning av situationen och inte enbart på diagnosen eller avsaknaden av talförmåga.

I fullmäktigemotionen uttrycks oro över att handledarnas tid på boendeenheter räcker inte till för att tillbringa tid ute med klienter, ordna fritidsaktiviteter eller aktiviteter utanför enheten, vilket försämrar välbefinnandet och delaktigheten. Avtalen med boendeenheterna omfattar stöd som svarar mot

klienternas individuella behov i samband med verksamhet utanför enheten. Inom välfärdsområdets egen produktion av boendeservice planeras personaldimensioneringen så att personalen har möjlighet att hjälpa klienterna med utevistelse och fritidsaktiviteter. Om brister upptäcks, exempelvis genom klientrespons, anmärkningar eller anmälningar om missförhållanden, åtgärdas de i första hand genom enhetens egenkontroll och i andra hand genom den tillsyn som välfärdsområdet utövar.

Sammanfattningsvis konstateras det att det nuvarande förfarandet, som grundar sig på en bedömning av servicebehovet och individuell prövning, säkerställer att även behoven hos klienter med svår autism och klienter som saknar talförmåga beaktas.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigemotionen för kännedom och
2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Ledamot Alaviiri och 27 andra ledamöter har vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 28 april 2026 § 33 lämnat in en motion om att trygga beviljande av personlig assistans på lika grunder.

Behörighet

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till välfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen så fort som möjligt men senast ett halvt år efter att motionen lämnats in förelägga ett svar för behandling i välfärdsområdesfullmäktige.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria